

Lausunto Etelä-Savon kumppanuusstrategiasta

Eloisa on pyytänyt kunnilta lausunnot kumppanuusstrategiasta 31.10.2024 mennessä.

Mikkelin kaupunki on keväällä kommentoinut kumppanuusstrategiaa ja toteaa, että kaupungin esittämiä täydennyksiä on lisätty kumppanuusstrategiaan.

Mikkelin kaupunki lausuu seuraavaa:

Kumppanuusstrategia on ulkoasultaan selkeä ja tiivis kokonaisuus. Strategia sisältää keskeiset sisältökokonaisuudet. Maakunnan vahvuudet ovat hyvä lähtökohta edistää tavoitteellista yhteistyötä. Lisäksi yhteistyön, kumppanuuden ja edunvalvonnan kehittämiskohteet olisi hyvä olla määritelty tavoitteellisen kumppanuuden perustaksi. Määritellyt tavoitteet ja toimenpiteet ovat tarkoituksenmukaisia yhteistyön ja kumppanuuden onnistumiseksi.

Kumppanuusstrategia on laadittu hyvinvointialueen, maakuntaliiton ja kuntien yhteistyönä ja siinä on kulttuuriyrittäjiä sekä Eloisan vaikuttamistoimielimiä. Kumppanuusstrategian laatimisen taustana oli tarve järkevöittää kuntien ja hyvinvointialueen yhteistyötä. Kaupunki lausunnossaan tarkastelee kumppanuusstrategian sisältöjä tästä lähtökohdasta.

Lisäksi Mikkelin kaupunki näkee tärkeänä integroida yhteistyöhön tiiviisti järjestötoimijat merkittävän roolinsa vuoksi ihmisten hyvinvoinnin tekijöinä ja arjen ympäristöissä toimivina.

Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen tavoitteellisen yhteistyön toteutumiseksi nähdään laissa määritellyt neuvottelut hyvinvoinnin ja terveyden edistämistä koskevista tavoitteista, toimenpiteistä, yhteistyöstä ja seurannasta tärkeiksi ja toivotaan tämän näkyvän kumppanuusstrategiassa.

Elinvoiman ja yhteisten palveluiden kehittämiseen kaupunki esittää työvoimapolitiittisen yhteistyön määrittelyä täsmällisemmin huomioiden, että TE-hallinto tulee kuntien tehtäväksi 1.1.2025 alkaen ja Hyvinvointialueen vastuulla on järjestää ja resursoida työkyvyn tuen palvelut sote-keskuksissa.

Petteri Orpon hallituksen ohjelmassa 2023 painotetaan sosiaalipalveluiden osuutta työllisyyden parantamisessa. Ohjelman mukaan hallitus pyrkii kehittämään sosiaali- ja terveystalv palveluja siten, että ne paitsi tarjoavat turvaverkon myös tukevat työmarkkinoille osallistumista. Erityisesti pitkäaikaistyöttömyyden ja syrjäytymisen ehkäisyä pidetään tärkeänä, ja hallitus haluaa parantaa niiden palveluiden yhteyttä, jotka tukevat työllistymistä ja toimintakykyä. Lisäksi ohjelmassa korostetaan eri ministeriöiden ja julkisten palveluiden välistä yhteistyötä työllistymisen edistämiseksi.

Sosiaalipalveluiden ja työllisyyden parantamiseen liittyvässä uudistuksessa tähdätään siihen, että kuntien ja hyvinvointialueiden toiminta tukisi työttömien palvelupolkua kohti työelämää esimerkiksi osatyökykyisille suunnatuilla palveluilla. Tällä pyritään siihen, että palvelujärjestelmä olisi saumaton ja osallistuisi aktiivisesti työvoimapolun helpottamiseen ja tuen tarjoamiseen työkyvyttömille henkilöille työkyvyn palauttamiseksi tai työllistymisen tukemiseksi. (Sosiaalihuoltolaki 1301/2014, Laki kuntouttavasta työtoiminnasta 189/2001.)

Turvallisuuden ja varautumisen sekä tutkimus-, kehittämis-, ennakointi- ja innovaatiotoiminnan osalta tavoitteiden ja toimenpiteiden asettelu on vielä puutteellinen ja tarkentumaton.

Mikkelin kaupunki nostaa esille tutkimus-, kehittämis-, ennakointi- ja innovaatiotoiminnan osalta seuraavaa:

Tärkeää olisi tunnistaa ja kuvata, miten Etelä-Savon kehitystrendeihin vaikutetaan, kuten esimerkiksi

- Suomen ikääntynein maakunta
- Korkea väestöllinen huoltosuhde
- Lasten ja nuorten vähäinen osuus

- Matala koulutusaste
- Työvoiman saatavuus (tällä hetkellä kohtaanto-ongelma, jatkossa myös väestön väheneminen)
- Kansainvälistyminen
- Liikkumattomuus, heikko fyysinen ja psyykinen toimintakyky, päihteiden käytön haasteet ja eriarvoistuminen
- Tyytyväisyys ja koettu hyvinvointi hyvällä tasolla (positiivinen kehitys)

Tärkeänä nähdään yhteiset ennakoitavoitteet huomioiden myös heikot signaalit. Maakuntaliiton roolia aluetoimijana toivotaan täsmennettävän kumppanuusstrategiassa. Lisäksi kehittämis-, tutkimus- ja innovaatiotoiminnassa tehtävän yhteistyön on hyvä näkyä kumppanuusstrategiassa. Sillä ammattikorkeakoululla on myös alueellinen tehtävä ja rooli tutkimus-, kehittämis- ja innovaatiotyössä sekä yliopistokeskuksen (MUC) yhteistyömahdollisuudet on merkittävä huomioida.

Organisaatioiden toiminnan vaikuttavuuden takaamiseksi esitetään lakisääteisen vaikutusten ennakoarvioinnin kattavaa toteuttamista päätöksenteon valmistelussa kirjattavan yhteiseksi tavoitteeksi.

Hyvä on näkyä myös, että kehittämissyhteistyössä on yhteistyötä eri toimijoiden kesken hankesuunnittelun, hankeyhteistyön ja hankekumppanuuksien muodossa.

Mikkelin kaupunki esittää, että Etelä-Savon kumppanuusstrategian osapuolet kunnat, hyvinvointialue ja maakuntaliitto strategian toteuttajina näkyvät kumppanuusstrategiassa selkeästi.

Seurannasta sopiminen edistää tavoitteellista yhteistyötä. Mikkelin kaupunki näkee, että mahdollisuuksien mukaan hyödynnetään kumppanuusstrategian seurannassa olemassa olevia työryhmiä ja foorumeita.

Yhteenvedona Mikkelin kaupunki toteaa, että yhteistyöstä ja kumppanuuksista sopiminen kumppanuusstrategian muodossa on hyvä lähtökohta edistää tavoitteellista yhteistyötä.